

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Asan/12/2019
Identifikačné číslo spisu: 1017201678
Dátum vydania rozhodnutia: 25.02.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Petra Príbelská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1017201678.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Petry Príbelskej, PhD. a členov senátu JUDr. Milana Moravu a JUDr. Ivana Rumanu, v právnej veci sťažovateľky (pôvodne žalobkyne): npor. Mgr. Y. G., bytom Š.M. XXXX/XX, L. X., zastúpená: Advokátska kancelária Ivan Syrový, s.r.o., Kadnárova 83, 831 06 Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, 812 72 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KM-OLVS-41/2017/OPK zo 16. augusta 2017, konajúc o kasačnej sťažnosti proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 5S/202/2017-107 z 03. júla 2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 5S/202/2017-107 z 3. júla 2018 z r u š u j e a v e c v r a c i a žalovanému na ďalšie konanie a rozhodnutie

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „správny súd“) napadnutým rozsudkom č.k. 5S/202/2017-107 žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KM-OLVS-41/2017/OPK zo 16. augusta 2017 v celom rozsahu postupom podľa § 190 SSP zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP tak, že úspešnému žalobcovi právo na jej náhradu nepriznal, nakoľko mu nevznikli a ani si ich neuplatnil.

2. Žalovaný rozhodnutím č. KM-OLVS-41/2017/OPK zo dňa 16.08.2017 zamietol rozklad žalobkyne a potvrdil správnosť rozhodnutia orgánu verejnej správy prvého stupňa, a to personálny rozkaz č. 19 zo 7. apríla 2017, ktorým prepustil žalovanú zo služobného pomeru v štátnej službe príslušníka PZ v zmysle § 192 ods. 1 písm. e/ zák. č. 73/1998 Z.z. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobkyňa porušila základné povinnosti policajta v zmysle § 48 ods. 3 písm. g/, písm. h/ zákona o štátnej službe príslušníkov PZ a súčasne ustanovenie § 4 ods. 1 písm. c/, § 137 ods. 1 zák. č. 8/2009 Z.z., nakoľko podľa názoru prvostupňového orgánu nedodržala služobnú disciplínu a nezdržala sa konania, ktoré by mohlo narušiť vážnosť policajného zboru alebo ohroziť dôveru v tento zbor.

3. Z odôvodnenia rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave vyplýva, že ako súd vecne a miestne príslušný na konanie vo veci (§ 10 SSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu dôvodov uvedených v žalobe (§ 182 SSP) a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutia orgánu verejnej správy boli v súlade so zákonom. V prejednávanej veci boli splnené podmienky rozhodnutia bez pojednávania podľa § 137 ods. 4 SSP, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli oznámené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke. Rozsudok bol vyhlásený 03.07.2018 o 10.00 hod.

4. Úlohou súdu v danej veci bolo preskúmať zákonnosť rozhodnutia žalovaného č. SR KM-OLVS-41/2017/OPK zo dňa 16.08.2017, ako aj Personálny rozkaz vedúceho služobného úradu MV SR č. 19 zo dňa 07.04.2017.

5. Správny súd po preskúmaní spisového materiálu, administratívneho spisu orgánu verejnej správy, ako aj rozhodnutia žalovaného a prvostupňového rozhodnutia orgánu verejnej správy dospel k záveru, že neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zrušenie napadnutých rozhodnutí. Žalovaný sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu, ktoré uviedol vo svojom odvolaní.

6. Z odôvodnenia ďalej vyplýva, že žalobkyňa bola Personálnym rozkazom vedúceho služobného úradu MV SR č. 19 zo dňa 07.04.2017 prepustená zo služobného pomeru v štátnej službe príslušníka PZ v zmysle vyššie uvedeného ust. § 192 ods. 1 písm. e/, nakoľko porušila služobnú prísahu a služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jej ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Uvedenú povinnosť porušila tým, že viedla v čase mimo výkonu štátnej služby osobné motorové vozidlo zn. VW - Golf, evidenčné číslo L. XXX K. a to pod vplyvom alkoholu.

Skutočnosť, že žalobkyňa viedla motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu má súd preukázané z administratívneho spisu. Žalobkyňa bola po nehode podrobená dychovej skúške na prítomnosť alkoholu v dychu. Touto skúškou dňa 17.11.2016 v čase o 18:53 hod. bola u žalobkyne zistená hodnota 0,47 mg etanolu na 1 liter vydychovaného vzduchu (v prepočte 0,98 promile alkoholu v dychu). Opakovanou dychovou skúškou v čase 19:11 hod. toho istého dňa bola u nej nameraná hodnota 0,48 mg etanolu na 1 liter vydychovaného vzduchu (v prepočte 1,00 promile alkoholu v dychu) a v čase o 19:43 hod. hodnota 0,39 mg etanolu na 1 liter vydychovaného vzduchu (v prepočte 0,81 promile alkoholu v dychu). Taktiež žalobkyne bola odobratá krv na zistenie požitia alkoholických nápojov Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, súdno-lekárske pracovisko Antolská 11, Bratislava a bolo jej namerané v krvi a zistené 0,97 g/kg (promile) alkoholu v krvi. Túto skutočnosť žalobkyňa potvrdila aj svojím podpisom.

Tým, že žalobkyne bolo preukázané, že riadila motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu, obzvlášť hrubým spôsobom porušila služobnú prísahu a služobnú povinnosť a jej ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Je potrebné uviesť, že konanie o prepustení príslušníka PZ je nezávislým od iných druhov konaní, či už trestného konania, disciplinárneho konania alebo konania o priestupku. Napadnutým rozhodnutím nebolo žalobkyne preukazované porušenie predpisov na úseku bezpečnosti plynulosti cestnej premávky a následne vyslovená vina zo spáchania priestupku, bolo iba rozhodnuté o nemožnosti jej zotrvania v služobnom pomere z hľadiska konania nezlučiteľného s postavením a úlohami príslušníka PZ. Takéto rozhodnutie je nezávislé na postupe a rozhodnutí orgánov oprávnených objasňovať priestupky. Žalobkyňa sa k nameraným hodnotám alkoholu v krvi počas správneho konania o prepustení zo služobného pomeru príslušníka PZ nevyjadrila a ani neuviedla verzie, na ktoré poukázala v konaní o priestupku a to napitie sa domácej pálenky omylom po dopravnej nehode, podanie alkoholického nápoja treťou osobou po nehode v čase jej bezvedomia, jej vedomé požitie alkoholického nápoja 15 minút pred nehodou a preto nemohla byť ani jedna z týchto verzií predmetom dokazovania zo strany žalovaného.

7. Čo sa týka námietky žalobkyne, že žalovaný nezohľadnil v jej prospech obsah znaleckého posudku č. 07/2017 vypracovaný MUDr. R. Ž.W., ktorý priložila k svojmu odvolaniu proti personálnemu rozkazu, nemá zásadný význam na predmet danej veci, nakoľko tento nespochybňuje podstatu jej protiprávneho konania, keďže sa znalecké dokazovanie nedotýka zvlášť hrubého porušenia služobnej prísahy žalobkyne spočívajúcej vo vedení motorového vozidla pod vplyvom alkoholu. Aj keby žalobkyňa prekonala

epileptický záchvat počas dopravnej nehody, nevylučuje to, ani nepotvrďuje záver o vedení motorového vozidla po tom, čo žalobkyňa požila alkoholické nápoje.

8. Správny súd vyhodnotil aj ostatné námietky uvedené žalobkyňou v žalobe a v odvolaní, týkajúce sa vedenia správneho konania, neposkytnutia zažurnalizovaného administratívneho spisu, ako nedôvodné. Z administratívneho spisu vyplýva, že orgány verejnej správy poskytli žalobkyni, ako aj právnym zástupcom dostatok času aj priestoru na vyjadrenia a na nahliadnutie do administratívneho spisu. Žalobkyňa pred orgánom verejnej správy prvého stupňa uviedla, že ju bude zastupovať JUDr. Ing. N. T., avšak nedoložila menovanej do administratívneho spisu plnú moc a ani menovaná právna zástupkyňa sa nedostavila pred orgán verejnej správy prvého stupňa.

9. V konaní o prepustení žalobkyne bolo, podľa záverov správneho súdu, zo strany nadriadeného, ako aj žalovaného zabezpečené dostatočné množstvo dôkazov preukazujúcich opodstatnenosť prijatia uvedeného personálneho opatrenia. Žalovaný posúdil konanie žalobkyne ako nezlúčiteľné s postavením a úlohami príslušníka PZ a prijal záver, že ním došlo k naplneniu pojmových znakov skutkovej podstaty prepustenia podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona.

10. Podľa § 17 ods. 1 zákona sa policajt zložením služobnej prísahy pri vzniku služobného pomeru zaväzuje, že bude čestný, statočný a disciplinovaný, svoje sily a schopnosti vynaloží na to, aby chránil práva občanov, ich bezpečnosť a verejný poriadok a to aj s nasadením vlastného života a bude sa riadiť Ústavou, Ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Podľa časti I. bod 3 rozkazu Ministra vnútra SR č. 2/2002 o úlohách na zvýšenie disciplíny príslušníkov PZ v znení rozkazu Ministra vnútra SR č. 63/2003 sa za porušenie služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom považuje, ak policajt riadi v čase služby alebo mimo času služby motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu alebo iných návykových látok. S uvedeným interným predpisom bola žalobkyňa riadne oboznámená, čo potvrdila svojím podpisom na prezenčnej listine.

11. Vzhľadom na uvedené Krajský súd v Bratislave po preskúmaní veci dospel k záveru, že orgány verejnej správy dostatočne zistili skutkový stav veci a tento aj po právnej stránke správne posúdili. Súd má za to, že napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj orgánu verejnej správy prvého stupňa bolo z pohľadu žalobných dôvodov v súlade so zákonom a nakoľko námietky žalobkyne neodôvodňujú zrušenie napadnutého rozhodnutia, žalobu v celom rozsahu podľa § 190 SSP zamietol.

II.

12. Proti rozsudku správneho súdu podala sťažovateľka prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu riadne a včas kasačnú sťažnosť, z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. f/. Namietala arbitrárnosť a nepreskúmateľnosť rozsudku z dôvodu, že mal za to, že správny súd na jej podstatné námietky neodpovedal, hoci mohli vyústiť do iného rozhodnutia. Navrhol aby kasačný súd zrušil rozsudok a vrátil ho správne mu súdu na ďalšie konanie a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi trovy konania.

13. Sťažovateľka poukázala na to, že z dostupných a do spisu založených dokladov možno jedine konštatovať to, že v čase viac ako hodinu po nehode mala žalobkyňa v organizme alkohol, naďalej trvala na to, že alkohol pred nehodou nepoužila.

14. Ďalej sťažovateľka uviedla, že síce správny súd odôvodnenie svojho rozhodnutia odôvodnil predovšetkým tým, že skutočnosť, že žalobkyňa viedla vozidlo pod vplyvom alkoholu má súd za zistené z administratívneho spisu a poukazuje na dychové skúšky a tiež na odber krvi, nevysposriadal sa so znaleckými posudkami MUDr. R. Ž., ktorý podľa názoru sťažovateľky vyvracal závery zistené Ing. W.. Za podstatnejšie však považuje, že doc. T. v posudku (žadávateľom posudku bol žalovaný) uviedol, že odborné vyjadrenie Ing. W. je spracované metodicky chybné a v rozpore so zákonom č. 382/2004 Z.z. o znalcoch a taktiež uviedol, že závery Ing. W. sú v rozpore so základnými poznatkami forenznej alkoholológie a sú nesprávne.

15. Sťažovateľka plne, s ohľadom na rozhodovacia prax súdov, akceptuje záver správneho súdu, že personálne konanie o prepustení zo služobného pomeru je od napr. priestupkového konania nezávislé. Avšak, poukázala na rozhodnutie KR PZ v Nitre z 11. júna 2018, ktoré bolo rozhodnutím o odvolaní žalobkyne v priestupkovom konaní ohľadom skutku zo 17. novembra 2016 (dopravná nehoda), kde odvolací orgán rozhodnutie v prvom stupni zrušil a vrátil späť na ďalšie konanie. Z čoho vyvodzuje, že správne orgány hodnotia rovnakú vec absolútne odlišne. Preto pokiaľ nie je preukázané, že žalobkyňa viedla vozidlo pod vplyvom alkoholu, nemôže byť daný dôvod na prijatie najprisnejšej sankcie - skončenie služobného pomeru.

III.

16. Žalovaný uviedol, vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti, že sa s argumentáciou a právny názorom sťažovateľky uvedenom v kasačnej sťažnosti nesúhlasí a stotožňuje sa s výrokom v napadnutom rozsudku a preto navrhol kasačnú sťažnosť zamietnuť.

17. Podaním z 18. júla 2019 doručeným kasačnému súdu 19. júla 2019 doručila sťažovateľka na vedomie súdu rozhodnutie ODI OR PZ Nové Zámky z 12. júla 2019 č. ORPZ NZ-ODI2-P-1126/2016, ktorým bolo zastavené konanie o priestupku, ktorého sa mala dopustiť dňa 17. novembra 2016, ktorý došiel k tomu, že zo znaleckého posudku č. 99041/2019 2. júla 2019 vyplynulo, že žalobkyňa s najväčšou pravdepodobnosťou prekonala epileptický záchvat a nevedela žiadnym spôsobom ovplyvniť vznik alebo priebeh dopravnej nehody. Ten postupom podľa ust. §76 ods. 1 písm. e/ zák. SNR č. 372/2011/91 Zb. o priestupkoch, správny orgán konanie o priestupku zastavil, keďže v ňom zistil, že obvinená z priestupku v čase spáchania priestupku trpela duševnou poruchou, pre ktorú nemohla rozpoznať, že svojím konaním porušuje alebo ohrozuje záujmy chránené zákonom, alebo ovládať svoje konanie.

18. Podaním z 13. februára 2020 doručeným kasačnému súdu 14. februára 2020, doložila sťažovateľka oznámenie Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky o výsledku dohľadu z 12. júla 2019, týkajúceho sa podnetu na znalca Ing. W., z ktorého vyplýva, že sa nezistili okolnosti nasvedčujúce tomu, že by sa znalec dopustil pri svojej činnosti protiprávneho činu, avšak sťažovateľka bola vyrozumená, že v rámci výkonu dohľadu doručil znalec Ing. W. podanie, v ktorom uviedol nasledovné: „na základe dodatočne zistených skutočností sa prikláňam k názoru doc. JUDr. MUDr. G. T., PhD., že nie je možné jednoznačne potvrdiť ani vylúčiť požívanie etanolu vodičkou iba pred skutkom“. Sťažovateľka poukázala na to, že týmto znalec Ing. W. zásadne zmenil svoje stanovisko oproti záveru, ktorý tvoril základ napadnutých rozhodnutí, pretože práve na tomto jeho vyjadrení v odbornom vyjadrení bolo dôkazne založené jej prepustenie zo služobného pomeru. Mala za to, že uvedené má zásadný vplyv na rozhodnutie o kasačnej sťažnosti.

IV.

19. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd postupom podľa § 452 a nasl. SSP preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne došiel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná. Rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 455 SSP, keď deň vyhlásenia rozhodnutia 25. február 2020 bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 137 ods. 2 a 3 SSP).

20. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti je rozsudok č.k. 5S/202/2017-107 z 3. júla 2018, ktorým správny súd žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KM-OLVS-41/2017/OPK zo 16. augusta 2017 v celom rozsahu postupom podľa § 190 SSP zamietol.

21. Podľa § 462 ods. 1 SSP, ak kasačný súd po preskúmaní zistí dôvodnosť kasačnej sťažnosti, rozhodne o zrušení napadnutého rozhodnutia a podľa povahy vráti vec krajskému súdu na ďalšie konanie

alebo konanie zastaví, prípadne vec postúpi orgánu, do ktorého pôsobnosti patrí.

22. Podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zák.č. 73/1998 Z.z. v znení neskorších predpisov sa policajť prepustí zo služobného pomeru, ak porušil služobnú prísahu alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

23. Sťažovateľka v kasačnej sťažnosti najmä namietala, že sa správny súd nesprávne alebo dokonca nijako nevysporiadal s predloženými posudkami MUDr. Žigovej a doc. Kováča. K tomu kasačný súd uvádza, že má zo spisu, č.l. 66 za preukázané, že sťažovateľka doručila správne súdu znalecký posudok doc. T. č. 28/2017 z 20. októbra 2017, ktorý je súčasťou spisu SKIS-34/OIS-SV-2017 vedenom žalovaným. Z uvedeného vyplýva, že znalecký posudok bol vypracovaný trištvrte roka po vydaní napadnutého personálneho rozkazu a s najväčšou pravdepodobnosťou v samostatnom konaní o priestupku. Za neposrne kasačný súd považuje, že prvostupňové, ako aj odvolacie rozhodnutia boli odôvodnené závermi vyplývajúcimi z odborného vyjadrenia znalca Ing. W., podľa ktorých sťažovateľka viedla motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu, čo malo byť nesporne preukázané.

24. Treba však poukázať na to, že doc. Kováč v rozsiahlom posudku dospel v odpovediach na položené otázky k záveru, že v čase dopravnej nehody sa alkohol v krvi sťažovateľky nemusel vôbec nachádzať a všetok alkohol zistený pri dychových skúškach aj pri vyšetrení krvi mohol pochádzať z požitia alkoholického nápoja po dopravnej nehode. Rovnako uviedol, v odpovedi na otázku č. 4, že možnosť, že by alkohol pochádzal iba z konzumácie alkoholických nápojov výlučne pred dopravnou nehodou je málo pravdepodobná respektíve nepravdepodobná. Medzičasom bolo zastavené aj konanie o priestupku, z dôvodu, že obvinená (sťažovateľka) v čase spáchanie priestupku trpela epilepsiou.

25. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný v medziach kasačnej sťažnosti preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že krajský súd postupom, kedy neprihliadol na sťažovateľkou predložený dôkaz v konaní jej znemožnil, aby uskutočnila jej patriace práva, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Kasačný súd má za to, že v tejto fáze už nemožno hovoriť o tom, že daná skutočnosť, teda že sťažovateľka viedla motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu je naďalej nesporne preukázaná

26. Vo svetle vyššie uvedených skutočností, a teda bez ohľadu na to, z akého spisového materiálu, prípadne z akého konania pochádza, do konania pred prvostupňovým súdom predložený, posudok doc. Kováča, ktorého vypracovanie bolo zadané práve žalovaným, je treba na jeho závery nepochybne prihliadať a preto po jeho zohľadnení a posúdení, ako aj po zohľadnení skutočností, že samotný znalec Ing. W. pripustil, že nie je jednoznačne možné potvrdiť ani vylúčiť požívanie etanolu vodičkou (sťažovateľkou) iba pred skutkom, má kasačný súd za to, že je potrebné, aby sa správny súd s týmito skutočnosťami vo svetle, ktoré navodzujú, vysporiadal a vec nanovo posúdil.

27. Je pravdou, že v konaní o prepustení zo služobného pomeru sa nejedná o posudzovanie spáchania trestného činu/priestupku, ale o zistenie porušenia služobnej prísahy. Konanie o prepustení zo služobného pomeru policajta nemožno zamietať s trestným konaním/konaním o priestupku a toto konanie nezávisí ani od výsledku trestného konania či priestupkového konania, ale napriek tejto skutočnosti, ak sú pre účely takéhoto konania využité dôkazy z trestného konania či priestupkového konania, tieto podliehajú hodnoteniu v zmysle § 238 ods. 4 zák. č. 73/1998 Z.z., a v tomto prípade sa jedná o tak zásadné zistenia, že môžu mať vplyv na odlišný výsledok pre sťažovateľku.

28. Jednou z vhodných a efektívnych možností by sa mohlo javiť aj zmenenie rozsudku správneho súdu a zrušenie a vrátenie veci žalovanému, kasačný súd však zohľadnil vyššie uvedené a najmä skutočnosť, že samotný posudok bol vypracovaný v inom konaní a najmä po vydaní rozhodnutia žalovaného, preto kasačný súd rozhodol tak, že zrušil rozsudok správneho súdu a bude na správnom súde aby sa s uvedeným plne vysporiadal.

29. Kasačný súd považuje skutočnosti uvedené v znaleckom posudku za skutočnosti mimoriadneho

významu, na ktoré správny súd neprihliadal, pritom mu bol posudok žalobkyňou doručený. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností a po vyhodnotení námietok sťažovateľky rozhodol kasačný súd tak, že rozsudok správneho súdu podľa § 462 ods. 1 SSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

30. V ďalšom konaní bude povinnosťou správneho postupovať vo vyššie načrtnutej línii a znovu vo veci rozhodnúť. Správny súd sa riadne vysporiada s predloženým znaleckými posudkami a následne vec nanovo posúdi v zmysle žalobných námietok.

31. Vzhľadom k tomu, že kasačný súd zrušil napadnutý rozsudok správneho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v súlade s § 467 ods. 3 SSP o nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodne krajský súd.

32. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednohlasne (§ 147 ods. 2 v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.